

UZASADNIENIE

rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej dla komunalnego ujęcia wody podziemnej w Kamieniu Pomorskim

Podstawą do wydania ww. rozporządzenia jest, zgodnie z przepisem art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1121), wniosek właściciela komunalnego ujęcia wody podziemnej położonego w Kamieniu Pomorskim tj. wniosek Gminy Kamień Pomorski, ul. Stary Rynek 1, 72-400 Kamień Pomorski.

Przedmiotowy wniosek obejmuje następujące dokumenty:

- Wniosek o ustanowienie strefy ochronnej dla komunalnego ujęcia wody podziemnej w miejscowości Kamień Pomorski z 2016 r.,
- Dodatek nr 3 do dokumentacji hydrogeologicznej z 1999 r. z ustaleniem zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w rejonie miejskiego ujęcia wody w m. Kamień Pomorski z 2009 r.,
- Aneks do dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia z ustaleniem zasobów wody podziemnej w kategorii „B” z utworów czwartorzędowych w miejscowości Kamień Pomorski ul. Wolińska z 1993 r.,
- Aneks do dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia z ustaleniem zasobów wody podziemnej w kategorii „B” z utworów czwartorzędowych w miejscowości Kamień Pomorski ul. Wolińska z 1992 r.,
- Aneks nr 3 do dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia z ustaleniem zasobów wody podziemnej w kategorii „B” z utworów czwartorzędowych w miejscowości Kamień Pomorski ul. Wolińska z 1997 r.,
- Projekt prac geologicznych związanych z wykonaniem renowacji studni nr 10, 11c, 13a, 16, 17a i 18 na terenie ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w rejonie m. Kamień Pomorski z 2004 r.,
- Dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w rejonie m. Kamień Pomorski z 2006 r.,
- Dodatek nr 4 do „Dokumentacji hydrogeologicznej z 1999 r. ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w rejonie Kamienia Pomorskiego” zawierający wyniki renowacji studni nr 14a, 15 i PUT w miejscowości kamień Pomorski z 2014 r.

Przedmiotowy wniosek dotyczy ustanowienia strefy ochronnej dla komunalnego ujęcia wód podziemnych zlokalizowanego w Kamieniu Pomorskim.

Dla ujęcia wód podziemnych w Kamieniu Pomorskim, decyzją Wojewody Szczecińskiego dnia 24 lutego 1994 r., znak: OSB-8/6226/3/94, ustanowiono strefę ochronną posiadającą zarówno teren ochrony bezpośredniej jak i pośredniej (wewnętrzny i zewnętrzny). Wyżej wymienioną decyzją w strefie ochronnej ujęcia wprowadzono zakazy i ograniczenia w użytkowaniu terenu. Przedmiotowa strefa ochronna była przekształcana przez przepisy przejściowe dwukrotnie. Odpowiednio przez art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085, z późn. zm.) oraz przez art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne (Dz. U. Nr 228, poz. 2259). Najpierw z dniem 1 października 2001 r. stała się strefą ochronną ujęcia wody w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo wodne z 1974 r. w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (tj. strefą ochronną ustanawianą przez wojewodę w drodze rozporządzenia), aby następnie z dniem 30 grudnia 2003 r. stać się ostatecznie strefą ochronną

ujęcia wody w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229), to jest strefą ochronną, która jest ustanawiana przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej w drodze rozporządzenia będącego aktem prawa miejscowego. W konsekwencji Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie uzyskał formalno-prawną podstawę do dokonywania zmian w przedmiotowej strefie ochronnej oraz do jej zniesienia, w drodze rozporządzenia, będącego aktem prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 32, poz. 159) ww. strefa ochronna wygasła z dniem 31 grudnia 2012 r.

Potrzeba ustanowienia strefy ochronnej przedmiotowego ujęcia wynika z konieczności zapewnienia odpowiedniej jakości ujmowanej wody dla zaopatrzenia ludności, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych ujęcia. Ustanowienie terenu ochrony pośredniej podlega ocenie hydrogeologicznej, opartej na obliczeniach i badaniach, zmierzających do określenia obszaru, na którym czas migracji potencjalnych zanieczyszczeń do ujęcia jest mniejszy od 25 lat.

W związku z nowymi badaniami geologicznymi przedstawionymi w „Dodatku nr 3 do dokumentacji hydrogeologicznej z 1999 r. z ustaleniem zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w rejonie miejskiego ujęcia w m. Kamień Pomorski, woj. zachodniopomorskie” opracowanym w lipcu 2009 r., wyznaczono nowy zasięg terenu ochrony pośredniej ujęcia.

W skład ujęcia wód podziemnych w Kamieniu Pomorskim wchodzi 12 studni o numerze 9, 11c, 13a, 14a, 15, 16, 17a, 17b, 18, 19a, H1 oraz PUT. Ujęcie to eksploatuje wody podziemne piętra czwartorzędowego z poziomu podglinowego (studnia nr H1) oraz poziomu międzyglinowego (studnie nr: 9, 11c, 13a, 14a, 15, 16, 17a, 17b, 18, 19a oraz PUT).

Zasięg terenu ochrony pośredniej dla ujęcia komunalnego w Kamieniu Pomorskim wyznaczono przy pomocy wzorów analitycznych. Obliczając czasy dopływu wód do ujęcia uwzględniono również potencjalny czas przesączania się wód i ewentualnych zanieczyszczeń z powierzchni terenu przez osady zalegające w nadkładzie eksploatowanych poziomów wodonośnych.

Podstawą do obliczeń były dane geologiczne i hydrogeologiczne dla poszczególnych studni wchodzących w skład ujęcia oraz mapy hydroizohips i obszarów zasilania przy eksploatacji studni ujęcia komunalnego w Kamieniu Pomorskim z wydajnością 91 m³/h, w tym z poziomu podglinowego 35 m³/h i z poziomu międzyglinowego 56 m³/h.

W nadkładzie poziomu międzyglinowego zalega kompleks glin morenowych zlodowacenia bałtyckiego o miąższości od 5 do 10 m. Dla zapewnienia skuteczniejszej ochrony jakości wód poziomu międzyglinowego, przy wyznaczaniu zasięgu terenu ochrony pośredniej przyjęto dolną wartość miąższości glin zlodowacenia bałtyckiego tj. 5 m. Wykonane obliczenia wykazały, że czas przesączania zanieczyszczeń z powierzchni terenu do poziomu wodonośnego wynosi ok. 5,5 lat.

Wobec powyższego ujmowany poziom wodonośny zagrożony jest zanieczyszczeniem, gdyż istnieje możliwość filtracji pionowej zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej w czasie mniejszym niż 25 lat. Teren ochrony pośredniej dla studni ujmujących wody poziomu międzyglinowego stanowi część obszaru zasilania, obejmującego obszar wyznaczony 25 letnim czasem wymiany wody w warstwie wodonośnej, przy eksploatacji równej wielkości ustalonych zasobów eksploatacyjnych ujęcia dla poziomu międzyglinowego tj. 56 m³/h. Tak wyznaczony zasięg terenu ochrony pośredniej pozwoli na ochronę zasobów ujmowanych wód podziemnych.

W nadkładzie poziomu podglinowego zalegają dwa kompleksy glin morenowych o miąższości 8 i 18 m, rozdzielone wodnolodowcowymi utworami piaszczystymi o miąższości 4 m (profil studnia H1). Czas przesączania się wód opadowych oraz ewentualnych zanieczyszczeń do poziomu podglinowego, eksploatowanego przez studnię nr H1, przez osady zalegające w nadkładzie wynosi 588 lat. Jest on dłuższy od wymaganego 25-letniego czasu dopływu wód do ujęcia. Zatem dla studni nr H 1 ujmującej wody z poziomu podglinowego nie jest konieczne wyznaczenie terenu ochrony pośredniej. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości

ujmowanej wody do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczona do spożycia dla studni tej wystarczające jest ustanowienie terenu ochrony bezpośredniej.

Teren ochrony bezpośredniej przedmiotowego ujęcia stanowią wygradzone obszary wokół studni wchodzących w skład ujęcia tj. studni nr 9, 11c, 13a, 14a, 15, 16, 17a, 17b, 18, 19a, H1 oraz PUT. Tereny są ogrodzone i zagospodarowane zielenią. Na terenie ochrony bezpośredniej brak jest jakichkolwiek obiektów budowlanych, więc nie powstają ścieki bytowe oraz ścieki pochodzące ze stacji uzdatniania wody.

Zakazy i nakazy obowiązujące na terenie ochrony bezpośredniej ujęcia wody regulują przepisy art. 53 ust. 1 i ust. 2 ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1121 z późn. zm.) i nie zostały one powtórzone w projekcie rozporządzenia.

W myśl ww. przepisów art. 53 ustawy Prawo wodne na terenie ochrony bezpośredniej zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenie ochrony bezpośredniej należy:

- 1) odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- 2) zagospodarować teren zielenią;
- 3) odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- 4) ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a na ogrodzeniu umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu wody i zakazie wstępu osób.

Uwzględniając warunki hydrogeologiczne na terenie ochrony pośredniej ujęcia oraz obowiązujące przepisy dotyczące stanowienia stref ochronnych, dla zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych konieczne jest wprowadzenie zakazów uniemożliwiających wykonywanie robót oraz innych czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody i wydajności ujęcia, które wyszczególniono w § 2 projektu rozporządzenia.

Poniżej przedstawiono wyjaśnienie w zakresie zakazów i nakazów, wprowadzonych przedmiotowym rozporządzeniem na terenie ochrony pośredniej, które mogą powodować zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia:

- 1) Zakaz lokalizowania składowisk odpadów wprowadzono w sposób ogólny, bez wskazywania określonego typu składowisk. Wpływ składowisk odpadów na jakość wód podziemnych jest zwykle wyraźny zarówno w zakresie zmian składu chemicznego, jak też w postaci skażeń bakteriologicznych, a w tym przypadku zakaz wynika przede wszystkim z braku izolacji warstwy wodonośnej.
- 2) Mając na uwadze istniejące na terenie strefy magazynowanie odpadów (np. złomu) na terenach nie wyposażonych w szczelne podłoże, ze względu na ochronę wód podziemnych zakazano magazynowania odpadów bez stosowania: podłoża uniemożliwiającego przedostawanie się wód opadowych i roztopowych do ziemi oraz szczelnych systemów kanalizacyjnych ujmujących wody opadowe lub roztopowe wraz z urządzeniami oczyszczającymi. Na terenie strefy ochronnej dopuszczono wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę. Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1987 z późn. zm) jako magazynowanie odpadów - rozumie się przez to czasowe przechowywanie odpadów obejmujące: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe

magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów oraz magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

- 3) Zakaz wprowadzania ścieków do wód i do ziemi jest konieczny ze względu na występujące warunki hydrogeologiczne (słaba izolacja warstwy wodonośnej) i zagrożenie zanieczyszczeniem użytkowego poziomu wodonośnego ujmowanego przez przedmiotowe ujęcie wody podziemnej. Przy zakazie tym wprowadzono wyjątek dotyczący możliwości wprowadzenia do wód lub do ziemi ścieków: ze stacji uzdatniania wody oraz wód opadowych i roztopowych. Zgodnie z § 21 ust 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. *w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego* (Dz. U. poz. 1800), wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej: terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, portów, lotnisk, miast, dróg zaliczanych do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich lub powiatowych klasy G, a także parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha, w ilości, jaka powstaje z opadów o natężeniu co najmniej 15 l na sekundę na 1 ha, obiektów magazynowania i dystrybucji paliw, w ilości, jaka powstaje z opadów o częstotliwości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 minut, lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l na sekundę na 1 ha mogą być wprowadzane do wód lub do ziemi, o ile nie zawierają substancji zanieczyszczających w ilościach przekraczających 100 mg/l zawiesin ogólnych oraz 15 mg/l węglowodorów ropopochodnych. Ponadto zgodnie z § 21 ust 2 i 3 ww. rozporządzenia wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni innych niż powierzchnie, o których mowa w ust. 1, mogą być wprowadzane do wód lub do ziemi bez oczyszczania oraz wody opadowe lub roztopowe w ilościach przekraczających wartości, o których mowa w ust. 1, mogą być wprowadzane do wód lub do ziemi bez oczyszczania, pod warunkiem że urządzenie oczyszczające jest zabezpieczone przed dopływem wód opadowych i roztopowych o natężeniu większym niż jego przepustowość nominalna. Uwzględniając powyższe dopuszczono również wprowadzenie tych wód na terenie ochrony pośredniej ujęcia. Dopuszczenie wymienionego wyjątku na terenie ochrony pośredniej nie będzie stanowić zagrożenia dla jakości ujmowanych wód oraz wpłynie na zwiększenie zasilania użytkowego poziomu wodonośnego.
- 4) Zakaz rolniczego wykorzystania ścieków jest konieczny dla zapewnienia odpowiedniej jakości wód podziemnych ujmowanych na ujęciu. Rolnicze wykorzystanie ścieków powoduje, iż na dużych obszarach wody podziemne, w wyniku infiltracji, zanieczyszczane są przede wszystkim przez azotany, siarczany, chlorki oraz inne substancje zawarte w ww. ściekach.
- 5) Brak izolacji warstwy wodonośnej powoduje, że niewłaściwe przechowywanie obornika i kizzonki może stanowić istotne źródło zanieczyszczenia wód podziemnych. Stwierdzenie tego faktu powoduje, że niezbędny jest zakaz składowania lub przechowywania obornika i kizzonki bez stosowania urządzeń zabezpieczających przed przedostawaniem się odcieków do ziemi.
- 6) Zakaz lokalizowania oczyszczalni ścieków bytowych i komunalnych wprowadzono ze względu na warunki hydrogeologiczne na terenie ochrony pośredniej ujęcia i zagrożenie zanieczyszczeniem ujmowanej warstwy wodonośnej. Lokalizowanie takich instalacji, w których gromadzone mogą być znaczne ilości ścieków stanowi zagrożenie dla jakości ujmowanej wody. Zakaz ten nie dotyczy instalacji do oczyszczania ścieków przemysłowych, ścieków ze stacji uzdatniania wody, które zostały zakwalifikowane do ścieków przemysłowych oraz instalacji do oczyszczania wód opadowych i roztopowych, a także istniejących oczyszczalni tj. ich rozbudowy i modernizacji. Wyłączenie z zakazu lokalizowania oczyszczalni ścieków przemysłowych umożliwi zakładom wprowadzającym ścieki przemysłowe do kanalizacji zastosowanie wstępnego ich oczyszczania.
- 7) Zakaz przechowywania odpadów promieniotwórczych wprowadzono z uwagi na toksyczny charakter tych substancji zagrażających zdrowiu ludzkiemu, nawet, gdy występują

w nieznacznych ilościach. Mając na uwadze słabą izolację warstwy wodonośnej zasadne jest wprowadzenie tego zakazu, który wykluczy takie zagrożenie.

- 8) Zakaz lokalizowania cementarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych jest konieczny ze względu na ochronę wód podziemnych przed możliwością zanieczyszczenia wód substancjami organicznymi oraz bakteriami i wirusami.
- 9) Brak dostatecznej izolacji warstwy wodonośnej powoduje konieczność wprowadzenia zakazu lokalizowania ferm chowu lub hodowli, gdyż powstająca i gromadzona w tych obiektach duża i skoncentrowana ilość odchodów zwierzęcych może powodować zanieczyszczenie wód podziemnych o znacznym zasięgu.
- 10) Zakaz lokalizowania nowych ujęć wody podziemnej jest konieczny ze względu na ochronę obszaru zasobowego ujęcia, w obrębie którego „tworzy” się zasadnicza część jego zasobów eksploatacyjnych. Zakaz ten nie dotyczy ujęć istniejących, a więc ich rozbudowy, modernizacji oraz wykonywania studni zastępczych (awaryjnych). Mając na uwadze przepisy szczególne w sprawie zasad zapewnienia zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych dopuszczono wyjątek lokalizowania studni publicznych wykorzystywanych do zapewnienia zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych.
- 11) Zakaz lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych a także rurociągów do ich transportu wprowadzono ze względu na specyficzne cechy substancji ropopochodnych, m.in. lepkość, gęstość, rozpuszczalność, odporność na biodegradację, powodujące iż substancje te łatwo przenikają do wód podziemnych i nawet w małych ilościach powodują trwałe skażenie dużych ilości wód podziemnych. Zakaz ten dotyczy również stacji paliw. Zgodnie z § 1, pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie* (Dz.U. z 2014 poz. 1853 z późn. zm.), stacja paliw płynnych to obiekt budowlany w skład którego mogą wchodzić: budynek, podziemne zbiorniki magazynowe paliw płynnych, podziemne i naziemne zbiorniki gazu płynnego, odmierzacze paliw płynnych i gazu płynnego, instalacje technologiczne, w tym urządzenia do magazynowania i załadunku paliw płynnych oraz gazu płynnego, instalacje wodno – kanalizacyjne i energetyczne, podjazdy i zadaszenia oraz inne urządzenia usługowe i pomieszczenia pomocnicze.

Wprowadzono wyjątek dotyczący możliwości lokalizowania magazynów butli z gazem płynnym oraz naziemnych przydomowych zbiorników gazu płynnego ze względu na jego wykorzystywanie przez gospodarstwa indywidualne m.in. do ogrzewania budynków. W porównaniu z substancjami ciekłymi takimi jak ropa naftowa i produkty ropopochodne gaz płynny nie stwarza zagrożenia dla jakości wód podziemnych. W przypadku ewentualnej awarii następuje uwolnienie gazu do atmosfery i nie przenika on do gruntu, a co za tym idzie nie powoduje skażenia wody i gleby.

Zakaz lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych nie ma zastosowania dla gazociągów gazu ziemnego. Zgodnie z ustawą z dnia 16 lutego 2007 r. *o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym* (Dz. U. z 2017r. poz. 1210 z późn. zm.) produkty naftowe to kondensat gazu ziemnego (NGL), półprodukty rafineryjne, inne węglowodory, gaz rafineryjny nieskroplony, etan, gaz płynny (LPG), benzyny silnikowe, benzyny lotnicze, paliwa typu benzyny do silników odrzutowych, paliwa typu nafty do silników odrzutowych, inne nafty, oleje napędowe, lekkie oleje opałowe i pozostałe oleje napędowe, ciężkie oleje opałowe, benzyny lakowe i przemysłowe, smary, asfalty, parafiny, koks naftowy, pozostałe produkty tj. wszystkie produkty niewymienione powyżej, np. smoła i siarka, obejmujące związki aromatyczne (np. BTX - benzen, toluen, ksylen) oraz olefiny (np. propylen) wytwarzane w rafineriach. Produkty naftowe określone zostały w załączniku B

rozdział 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii (Dz. Urz. UE L 304 z 14.11.2008, str. 1, z późn. zm).

Natomiast gaz ziemny nie jest produktem z ropy naftowej. Zgodnie z ww. ustawą gaz ziemny to gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, we wszystkich stadiach skupienia, w tym skroplony gaz ziemny (LNG) i sprężony gaz ziemny (CNG).

Na obszarze strefy ochronnej przebiega czynny ropociąg. Zakaz ten nie dotyczy prac polegających na przebudowie, odbudowie, rozbudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce istniejącego ropociągu.

- 12) Zakaz mycia pojazdów mechanicznych poza myjniami wynika z możliwości zagrożenia zanieczyszczenia wód podziemnych substancjami ropopochodnymi i detergentami. Dopuszcza się zatem mycie pojazdów tylko na terenach myjni, posiadających specjalistyczne zabezpieczenia.
- 13) Zakaz naprawiania i obsługi pojazdów mechanicznych poza terenem zakładów usługowych prowadzących taką działalność na podstawie oddzielnych przepisów wprowadzono ze względu na zagrożenie zanieczyszczeniem warstwy wodonośnej substancjami ropopochodnymi. Zakaz nie obejmuje naprawy i obsługi pojazdów prowadzonej na terenach zakładów usługowych prowadzących taką działalność na podstawie odrębnych przepisów.
- 14) Zakaz stosowania nawozów w postaci płynnej wprowadzono ze względu na niekorzystne dla ochrony wód podziemnych warunki hydrogeologiczne tj. słabą izolację warstwy wodonośnej ułatwiającą przenikanie do wód podziemnych płynnych nawozów.
- 15) Zakaz stosowania środków ochrony roślin, które według zezwolenia na wprowadzenie środków ochrony roślin do obrotu lub pozwolenia na handel równoległy są klasyfikowane jako niebezpieczne dla środowiska i do celów badań lub rozwoju wprowadzono ze względu na niekorzystne warunki naturalnej ochrony wód podziemnych i zagospodarowanie tj. w granicach strefy ochronnej gruntów ornych i łąk i ogródków przydomowych. Zakaz ten ma na celu wyeliminowanie, na terenie strefy ochronnej, stosowania środków ochrony roślin, które według zezwolenia na wprowadzenie środków ochrony roślin do obrotu lub pozwolenia na handel równoległy są klasyfikowane jako niebezpieczne dla środowiska i do celów badań lub rozwoju. Są to przede wszystkim środki bardzo toksyczne, rakotwórcze, szkodliwe i drażniące, mogące powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku.

Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2017 r., poz. 50). Minister właściwy do spraw rolnictwa udostępnia na swojej stronie internetowej informacje, o których mowa w art. 57 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21.10.2009r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009r., str. 1 z późn. zm.) tzn. informacje na temat środków ochrony roślin, które uzyskały zezwolenie na wprowadzenie środka ochrony roślin do obrotu wydane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Powyższe informacje dotyczą, między innymi, klasyfikacji środków ochrony roślin zgodnie z dyrektywą 1999/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31.05.1999r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania preparatów niebezpiecznych (Dz. Urz. UE L200 z 30.07.1999r., str. 1, z późn. zm.). Środki ochrony roślin ocenia się więc pod kątem ich zagrożenia, między innymi, dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz dla środowiska. Zgodnie z ww. dyrektywą środki ochrony roślin mogą być sklasyfikowane jako niebezpieczne dla środowiska.

Na terenie ochrony pośredniej dopuszczalne będzie zatem stosowanie środków ochrony roślin, które według zezwolenia na wprowadzenie środków ochrony roślin do obrotu lub pozwolenia na handel równoległy nie są klasyfikowane jako niebezpieczne dla środowiska. Biorąc pod uwagę zagospodarowanie strefy ochronnej tj. występowanie gruntów ornych, łąk i ogródków

przydomowych wprowadzono wyjątek dotyczący możliwości stosowania środków ochrony roślin w przypadku wystąpienia organizmów kwarantannowych w rozumieniu ww. ustawy o środkach ochrony roślin zagrożenia pomników przyrody lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych w rozumieniu przepisów o ochronie przyrody przez organizmy szkodliwe, stwierdzenia występowania roślin stwarzających zagrożenie dla zdrowia ludzi oraz wystąpienia organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych, których zwalczanie metodami niechemicznymi jest nieuzasadnione ekonomicznie lub nieskuteczne.

- 16) Zakaz wykonywania otworów wiertniczych w celu wykorzystania ciepła Ziemi wprowadzono ze względu na ochronę zasobów i jakości ujmowanych wód podziemnych.

Wykonywanie otworów wiertniczych w celu wykorzystania ciepła Ziemi stwarza zagrożenie zanieczyszczeniem ujmowanej warstwy wodonośnej poprzez ułatwienie migracji zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej wynikające ze zmniejszenia naturalnej izolacji oraz poprzez dopływ wód zasolonych z głębszego podłoża do użytkowego poziomu wodonośnego, który w rejonie Kamienia Pomorskiego stanowi jedyne źródło do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia.

Zakaz ten nie dotyczy wykonywania urządzeń służących do wykorzystania ciepła Ziemi lub w celach chłodniczych działających w systemach zamkniętych z wykorzystaniem instalacji poziomej, które nie wymagają wykonywania otworów wiertniczych.

- 17) Ze względu na warunki hydrogeologiczne, w celu ochrony ilościowej i jakościowej zasobów wód podziemnych ujęcia wprowadzono zakaz wykonywania odwodnień obiektów lub wykopów budowlanych oraz zakładów górniczych. Wyjątek uczyniono dla tymczasowych odwodnień prowadzonych, między innymi, przy pracach budowlanych oraz niezbędnych odwodnień przy pracach związanych z infrastrukturą techniczną (np. sieć wodno-kanalizacyjna, gazociągi). Wyjątek powyższy został dopuszczony, ponieważ odwodnienia tymczasowe powodują obniżenie zwierciadła wody podziemnej, zwykle na okres robót budowlanych, ziemnych i fundamentowych, a tym samym ich oddziaływanie nie wpłynie na stan ilościowy zasobów wód podziemnych w rejonie przedmiotowego ujęcia. Natomiast dla ochrony ilościowej zasobów wód podziemnych ujmowanych na przedmiotowym ujęciu wprowadzony zakaz zakazuje wykonywania odwodnień stałych powodujących trwale obniżenie zwierciadła wody podziemnej na cały czas eksploatacji obiektów budowlanych lub zakładów górniczych, gdyż takie odwodnienia mają najbardziej niekorzystny i długotrwały wpływ na stan ilościowy zasobów wód podziemnych.

Odwodnienia tymczasowe lub stałe można prowadzić za pomocą różnych instalacji depresyjnych tj. otworów wiertniczych (studni), igłofiltrów, drenaży poziomych lub za pomocą systemu rowów i wykopów. Rodzaj instalacji za pomocą, której prowadzi się odwodnienie uzależniony jest, między innymi, od warunków hydrogeologicznych, wielkości obniżenia zwierciadła wody, rodzaju robót budowlanych oraz czasu prowadzenia odwodnienia.

- 18) Ze względu na ochronę jakości ujmowanych wód podziemnych przed zanieczyszczeniem substancjami pochodzącymi ze ścieków wprowadzono zakaz lokalizowania nowych obiektów typu: parkingi, tereny przemysłowe, składowe, myjnie, warsztaty i komisy samochodowe, stacje kontroli pojazdów, bazy transportowe bez stosowania podłoża uniemożliwiającego przedostawanie się wód opadowych i roztopowych do ziemi oraz szczelnych systemów kanalizacyjnych ujmujących wody opadowe lub roztopowe wraz z urządzeniami oczyszczającymi.

- 19) Zakaz lokalizowania biogazowi, zbiorników na biomasę i nawozy naturalne w postaci płynnej oraz zbiorników na płynne odpady używane i powstałe w wyniku procesu fermentacji towarzyszącej produkcji biogazu rolniczego jest konieczny z uwagi na brak dostatecznej izolacji warstwy wodonośnej. Zagrożenie dla jakości wód podziemnych stanowić mogą gromadzone surowce wejściowe i końcowe, jak również magazynowane produkty uboczne procesu produkcji biogazu oraz magazynowane nawozy naturalne w postaci płynnej. Ww. produkty

przechowywane są najczęściej w zbiornikach, silosach, lagunach lub workach. Komponenty wejściowe z uwagi na konieczność ciągłej pracy biogazowni gromadzone są na terenie biogazowni lub w bliskiej odległości. Duża koncentracja przechowywanych produktów może powodować zanieczyszczenie wód podziemnych o znacznym zasięgu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2017 r. poz. 285 z późn. zm.) biomasa to ulegające biodegradacji części produktów, odpady lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi, leśnictwa i rybołówstwa oraz powiązanych z nimi działów przemysłu, w tym z chowu i hodowli ryb oraz akwakultury, a także ulegająca biodegradacji część odpadów przemysłowych i komunalnych, w tym z instalacji służących zagospodarowaniu odpadów oraz uzdatniania wody i oczyszczania ścieków.

Do nawozów naturalnych w postaci płynnej należą gnojówka i gnojowica oraz pochodzące od zwierząt gospodarskich, w rozumieniu przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, odchody, z wyjątkiem odchodów pszczoł, bez dodatków innych substancji (ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu – Dz. U. z 2017 r. poz. 668 z późn. zm.).

Biogazownia to instalacja służąca do produkcji biogazu z biomasy roślinnej (np. kukurydza, buraki, trawa, kiszonka z roślin), odchodów zwierzęcych (np. gnojowica, obornik), organicznych odpadów (np. z przemysłu spożywczego, resztki pożywienia, olej do smażenia, wywar gorzelniczny, obierki z ziemniaków), odpadów poubojowych. (np. tłuszcze, krew zwierzęca, zawartość żołądków i jelit, odpady poubojowe) lub biologicznego osadu ze ścieków. Wody podziemne ujmowane na ujęciu w wyniku infiltracji mogą być zanieczyszczone głównie przez związki azotu, siarczany oraz możliwe jest skażenie bakteriologiczne.

W trakcie eksploatacji biogazowni oraz magazynowania nawozów naturalnych w postaci płynnej może dojść do zanieczyszczenia wód ujmowanych na ujęciu, w wyniku wycieku do gruntu (a tym samym do warstwy wodonośnej) podczas:

- pęknięcia ścian zbiorników, komór fermentacyjnych lub zbiorników magazynowych odpadów używanych do fermentacji,
- awarii podczas przeładunku odpadów, substratów lub pozostałości pofermentacyjnych,
- niesprawności urządzeń do higienizacji odpadów (np. poubojowych),
- awarii instalacji do odwadniania i odsiarczania biogazu,
- wycieku z wozów asenizacyjnych dostarczających odpady i substraty.

Poniżej podano zakazy obowiązujące na terenie ochrony pośredniej ujęcia wody wynikające z innych przepisów, których nie powtórzono w projekcie rozporządzenia:

- 1) zakaz stosowania komunalnych osadów ściekowych wynika z przepisu art. 96 ust. 12 pkt 2 ustawy z 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U z 2016 r. poz. 1987 z późn. zm.), który zakazuje stosowania komunalnych osadów ściekowych na terenach ochrony pośredniej stref ochronnych ujęć wody, w przypadku ich ustanowienia w akcie prawa miejscowego wydanym na podstawie art. 58 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*;
- 2) zakaz lokalizowania podziemnych składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych oraz innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych wynika z przepisu § 2 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z 28 grudnia 2011 r. w sprawie podziemnych składowisk odpadów (Dz. U. Nr 298, poz.1771), który zakazuje lokalizowania podziemnego składowiska odpadów niebezpiecznych oraz podziemnego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych nie lokalizuje się na obszarach stref ochronnych ujęć;
- 3) zakaz lokalizowania składowisk odpadów promieniotwórczych głębokich i powierzchniowych wynika z przepisu art. 53b. ust. 1 pkt 3 i ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. - *Prawo atomowe* (Dz. U. z 2017 r. poz. 576), które zakazują lokalizowania składowisk głębokich

odpadów promieniotwórczych oraz składowisk powierzchniowych odpadów promieniotwórczych w strefach ochronnych ujęć wody.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234) projekt przedmiotowego rozporządzenia został uzgodniony z Wojewodą Zachodniopomorskim.